

Однак, у розглянутих мовах простежуються відмінності щодо концептуалізації болю. Так, англійська та німецька мови концептуалізують біль як учасника, в той час коли українська мова зображує біль як процес.

Аналіз лінгвопрагматичних особливостей опису больових відчуттів зазначеними мовами, є перспективним для подальшого дослідження.

Список використаних джерел

1. Брицын В.М. Концепт БОЛЬ в типологическом освещении / В. М. Брицын, Е. В. Рахилина, Т. И. Резникова, Г. М. Яворская. – К. : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2009. – 424 с.
2. Зимовець Г. В. Способи вираження носія стану болю в українській мові / Г. В. Зимовець // Вісник Черкаського університету. Серія філологічні науки. Вип. 116. Черкаси, 2007 : 35-43.
3. Яворская Г. М., Хайдер Т. В. Глаголы боли в польском языке / Г. М. Яворская, Т. В. Хайдер / Брицын В. М., Рахилина Е. В., Резникова Т. И., Яворская Г. М. (ред.) Концепт БОЛЬ в типологическом освещении. – К. : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2009. – С. 8 – 27.
4. Halliday M. A. K. On the grammar of pain / M. A. K. Halliday // Functions of Language, 1998. – № 5, 1. – P. 1 – 32.
5. Lascaratou Ch. Language of Pain : Expression or Description / Ch. Lascaratou. – Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins, 2007. – 235 p.
6. Leder Drew. Toward a Phenomenology of Pain / Drew Leder // Review of Existential Psychology and Psychiatry 19, 1985. – P. 255 – 266.
7. Overlach F. Sprache des Schmerzes – Sprechen über Schmerzen : Eine grammatisch-semantische und gesprächsanalytische Untersuchung von Schmerzausdrücken im Deutsch / F. Overlach. – Berlin, 2008. – 365 s.

Summary. The article presents an attempt to describe the linguo-pragmatic peculiarities of the pain verbalization in English, German and Ukrainian languages. The author characterizes the structure of the messages and the lexical means, used to verbalize pain, and describes some peculiarities of the self and body presentation while feeling pain.

Key words: pain, verbalization, forum, evidentiality.

УДК 821.161.2.09

І. М. Сирко

ЩОДЕННИКОВИЙ ДИСКУРС ЕМІГРАНТІВ: «УКРАЇНЬСЬКА МОВА» У ФОКУСІ ДИХОТОМІЇ СВІЙ – ЧУЖИЙ

У статті з'ясовано лінгвальні параметри щоденника М.Галабурди-Чигрин. Проаналізовано образні засоби втілення дихотомії своя мова – чужа мова. Наголошено на проблемах мови та національної ідентичності, простежено особливості мовної поведінки й мовної свідомості діаристи.

Ключові слова: щоденник, еміграція, дихотомія своя мова – чужа мова, етномовна свідомість, національна ідентичність.

Сучасні філологічні студії засвідчують багатоманітність підходів до аналізу дихотомій: з позицій прагмалінгвістики (О. М. Паршина, О. Й. Шейгал), лінгвокультурології (Л. І. Гришаєва, Г. В. Межжеріна, М. А. Федотова), етнолінгвістики (В. В. Жайворонок, О. В. Тищенко, О. О. Селіванова), лінгвосеміотики (Ю. Б. Рождественський, Б. О. Успенський, Н. А. Чабан), лексикології (Ю. Д. Апресян, М. П. Кочерган) і когнітивної лінгвістики (Н. А. Чабан).

Дихотомія *свій – чужий* як параметр оцінювання навколишнього і внутрішнього світу людини, що забезпечує усвідомлення людського Я та належить до універсальї людського мислення, розглядалася у працях, присвячених вивченню художньої семантики крізь призму художнього простору й часу (К. Ю. Мазанова, К. П. Єсипович) та текстової символіки (І. М. Шама). Проте специфіка її реалізації в образному просторі щоденників, зокрема в контексті індивідуально-авторської картини світу, залишалася поки що на периферії лінгвістичної уваги й не потрапляла в коло стрижневих мовознавчих зацікавлень. Водночас звернення до цієї тематики – важливе для вивчення глибинної семантики еґо-текстів, репрезентованої мережею образів, концептів і базових опозицій, визначальною серед яких є дихотомія *свій – чужий*.

На особливу увагу заслуговують щоденникові записи митців діаспори та еміграції, оскільки в мовознавстві останніх десятиліть зміни у сприйнятті творчості діаспоритів мають характер різкого повороту від замовчування та трактування як маргінального явища в бік популяризації, посиленого інтересу, глибокого наукового осмислення та усвідомлення цілісності творчого процесу зарубіжжя та материкової України.

Мета розвідки – розглянути дихотомію *свій – чужий* крізь призму образів *рідна / чужа мова* у щоденникових записах М. Галабурди-Чигрин – відомої в нашій державі та на теренах далекого зарубіжжя співачки-журналістки, громадсько-політичної діячки української діаспори Австралії, яка своєю діяльністю активно вписує Україну у «вертикально-часовий та просторово-горизонтальний світовий контекст» [12, 11].

Аналізуючи творчість українських митців за кордоном, еміграційний критик Марко Паулишин зауважує: «Я звернув увагу на ідеали української спільноти в Австралії (відданість ідеї незалежної України, плекання української мови і культури...)» [11, 402]. Суголосну думку висловлює Дм. Нитченко у розвідці «Значення нашої мови для нас і ставлення до неї»: «ми мусимо прикладати всі зусилля, щоб берегти нашу мову не тільки на рідній землі, а й тут, на далекій чужині, в умовах чужомовного оточення. У ставленні до нашої мови не може бути байдужості серед нас» [10, 91]. Для М. Галабурди-Чигрин *мова* є тією домінуючою ознакою, за якою вона ідентифікує свою *українськість*: «Я читала українські журнали, газети, разом з мамою слухала передачі радіо з Києва, записувала пісні, які я потім співала. Розмовна мова вдома була лише українська» [3]. Ці рядки засвідчують, що етнічна мова зберігає шанси на виживання до того часу, доки існують комунікативні ситуації для ексклюзивної одномовності чи зберігається потреба й можливість прямого зв'язку з Україною, а основним функціональним осередком мови на чужині була і залишається сім'я, порівн. також: *Купили ми цю хату для того, щоби Дарка жила з Маркіяном поблизу баби й діда й щоб, в такий спосіб Маркіян з малку вчився української мови. ...А всеж хотілося, щоб перший мій племінник говорив українською мовою до нас всіх!* [4].

Образ *рідна / своя мова* є основною лінгвоментальною одиницею в метамові аналізованого щоденника, своєрідним маркером причетності М. Чигрин до простору української духовності, національно-мовної пам'яті: *Я привіталася. – Ви говорите по-українському? – дивувалися вони. – А як я маю говорити?* [2, 88]; *Не могли надивуватися моєю українською мовою. Пані Оля думала, коли мене вперше побачила, що я «тутешня» – з Галичини!* [2, 26]; *Всі здивовані, що я пліжно говорю українською мовою. Дехто не вірив, що я з Австралії* [2, 26]; *Ви живете в столиці України. Вам треба говорити по-українському. Ось ми вирости на чужині і знаємо свою мову* [2, . 21]; *Музики з рідної нам України не могли надивуватися, що молодь роджена на чужині, в цьому випадку в різних країнах світу, яка ніколи не була в Україні, говорить українською мовою й співає майже кожену пісню, яку вони грають* [4]; *Говорили вони гарно по українськи. А як інакше?* [4].

М. Галабурда-Чигрин окреслює аналізований образ у притаманному діаспоритам мовно-мисленневому й аксіологічному ракурсі. Одна з найболючіших стилістичних точок у її щоденнику – проблема мовної ідентифікації та самоідентифікації особистості, що була й залишається актуальною не тільки для діаспорного, але й для материкового середовища. У записах авторки ця проблема презентована в контексті аксіологічної опозиції *рідне – чуже*, лексико-семантичне розгортання якої має виразно індивідуалізований характер. Передусім це стосується експресивної тональності вербалізації *рідного* (М. Галабурда-Чигрин ототожнює поняття *українська мова* та *рідна мова* («перша мова, якою почала розмовляти дитина (мова батьків), або мова, з якою індивід увійшов у культуру в період свого свідомого життя» [6, с. 92]), порівн.: *Ми довідалися, що в Казахстані живе 800 тисяч українців, з яких 36% вважають українську мову рідною* [2, с. 63]. Позитивні характеристики *української мови* (епітети *гарна, добра*) дають особливе відчуття етносвідомості авторки, її розуміння естетики національної мови: *Біля 50 молодих людей гарною українською мовою обговорювали події в Україні, готувалися до проведення Культурологічного Походу «Дзвін»* [2, 59]; *Всі делегати говорили доброю українською мовою* [2, 63] тощо.

Семантичний взаємозв'язок (аж до контекстного ототожнення) понять *рідна земля – батьківщина – мова* актуалізує ідею ностальгії, туги за етнічною Батьківщиною, показує, наскільки інтенсивно «почуті в чужомовному оточенні слова рідної мови здатні викликати у людини стан особливого хвилювання, відчуття родинної близькості» [5, 66], порівн.: *ми зустріли кіноактора та режисера Олександра Курбанова з Таджикистану. Це цікава особа, мама якого українка. Курбанов має великий сентимент до українців, до України. Пробував зі мною говорити українською мовою. А коли я співала, в нього з'являлися сльози на очах. Зрушила, збудила я його, як він казав, українську душу* [2, 111]. Міру впливовості *рідної мови, пісні* передає контекстуальна метафора, внутрішню форму якої динамізують дієслова *зрушила, збудила*.

Окремі щоденникові рядки варто розглядати не лише як засіб вияву етносвідомості українського народу, але і як спосіб вербалізації національної ідеї, порівн.: *Ми довідалися, що в Казахстані живе 800 тисяч українців, з яких 36% вважають українську мову рідною* [2, 63]. Позитивний ракурс сприймання М. Галабурдою-Чигрин навколишньої дійсності, її віру у відродження рідної мови простежуємо у таких записах: *В Україні звертають увагу на особистість людини, на знання рідної мови, коли йдеться про молодих* [2, 103]; *Зараз в Києві на вулицях чути все частіше українську мову. Кияни за три місяці більше сполітикувалися, стали більше національно свідомими* [2, 62]. Наведені рядки підтверджують об'єктивне існування української мовної свідомості, яка «передбачає: 1) усвідомлення самодостатності своєї мови як засобу етнічної самоідентифікації особистості; 2) бачення просторового і часового поля української мови як феномена єдності, цілісності українського етносу (нації)» [5, 19].

Для представників української діаспори *мова* – це засіб їх особистісного самовираження, мотивований високим рівнем національної самосвідомості. Тому для М. Чигрин неприйнятна позиція тереного українця, який «*уважав, що незнання мови не є показником його національної несвідомості*» [2, 22]. Для розуміння внутрішньої форми й аксіології наведеного щоденникового запису важливою видається теза П. Кононенка про те, що свідомість людини формується, проявляється в мові, а мова є «універсальний феномен вираження буття та свідомості, ідентичності й окремішності від інших, носій пам'яті, моралі, етики, естетики, міра духовності індивіда й суспільства» [7, 672]. Порівняймо суголосну думку С. Єрмоленко про взаємозумовленість понять *національна свідомість* і *мова*, оскільки свідомість «передбачає усвідомлення самодостатності своєї мови як засобу етнічної самоідентифікації особистості» [5, 19].

Культура мовної поведінки, ставлення до мови – це внутрішнє інтелектуальне обличчя людини; «міра володіння рідною мовою є міра духовності людини та суспільства, отже – міра загального поступу» [7, 165]. Занотовуючи враження від зустрічі з народними обранцями, авторка висловлює обурення виступом І. Плюща, який «*увесь час розгублювався, дозволяв депутатам перескакувати з однієї теми на іншу. Він калічив українську мову!*» [2, 18–19].

Основну відповідальність за стан мови авторка покладає не на суспільний лад чи державу, а на людину – носія мови, продовжувача національних і мовних традицій, порівн.: *Ми придивлялися, як приводять дітей до Кобзаря. Вчителька російською мовою вияснявала – хто такий Шевченко. Прибула й туристична група. Знову все вияснення по-російськи. Мені було прикро-прикро. Дуже прикро!* [2, 126]; *Водій, українець, говорив російською мовою. ... вибачався. Твердив, що на праці всі говорять російською. Привикли* [2, 21–22]. Про такий комунікативний та аксіологічний стереотип у ставленні до української мови й культури П. Кононенко висловлюється категорично: «зрозуміло, коли таке ставлення культивували чужинці; а от збоку «своїх» – то було не чим іншим, як зрадою й проявом найвищого аморалізму» [7, 151]. Аналогічну думку спостерігаємо у Дм. Нитченка: «Один письменник сказав: “Людина, байдужа до рідної мови ... шкідлива своїм єством уже тому, що байдужість до мови пояснюється цілковитою байдужістю до минулого, теперішнього й майбутнього народу”. А ми додамо, що треба не тільки любити, шанувати й володіти своєю мовою, а впливати на оточення, щоб кожна українська родина посилала своїх дітей до рідної школи, щоб українські діти у власній хаті та поза нею з українськими дітьми чи взагалі українцями послуговувалися своєю мовою і гордилися нею, бо вона своєю красою, багатством і можливостями та кількістю слів перевищує багато інших досить великих і розвинених мов» [10, 92].

Осмилення авторкою щоденника проблеми збереження української мови переростає у вболівання за культуру України, на якій позначилася міжнаціональна інтеграція: *Коли приїхала з Москви до Києва, коли почула навкруги себе лише російську мову, коли в перші дні проходжувалася по київських бульварах та вулицях, читаючи їх назви – вулиця Кірова, Жданова, Леніна, Чкалова. Свердлова – мене просто збивало з ніг враження, що я опинилася в провінційному російському місті. Відчула якусь болісну порожнечу* [2, 21]; *З гучномовців лунала російська мова. Люди на станції також розмовляли російською мовою. Мене це відразу приголомшило... Я знала, що Київ зрусифікований. Але слово «русифікація» досі було лише звичайним словом, значення якого викристалізовувалося, у повному його розумінні, щораз – то виразніше* [2, 15]; *Час до часу появлялася освітлена станція, але тому, що написи на ній були російською мовою, я не знала, чи ми вже в Україні, чи ні* [2, 15].

Наведені мікроконтексти демонструють нетипову лексико-семантичну парадигму, яку розвиває другий член названої опозиції – *чужий*. Основний семантичний вектор його реалізації стосовно образу *мова* в щоденнику М. Чигрин – епітет *російська*. Він показово виявляє авторське осмилення вторинного, периферійного статусу української мови порівняно з російською, порівн.: *Водій повіз нас знову над Дніпром до річкового порту. Заїхав до будинку, де він працює. Всі говорили по-російському* [2, 24]; *Зайшли до Володимирського Собору ... Там повно людей. Відправлялося по-російськи* [2, 26]; *Офіціантка (кельнерка) говорила російською мовою* [2, 25]; *Виступив з*

доповіддю Міністер Оборони України – Костянтин Морозов. Говорив він українською мовою, однак на запитання депутатів відповідав російською [2, 160] та ін. У наведених щоденникових записах мовна особистість М. Галабурди-Чигрин значною мірою виявляє полемічно-діалогічну комунікацію: авторка внутрішньо протестує проти того, що діється навкруги, проти побаченого, почутого, з'ясованого.

У контексті аналізованої дихотомії розглядаємо процес функціонування української мови в умовах політики білінгвізму, зросійщення та периферизації у різних сферах суспільного життя. У щоденнику зазначені негативні явища і процеси М. Чигрин часто відтворює засобом естетизації негативного. Дієвим засобом вираження авторської думки (надто ж тоді, коли розвивається болюча тема мови, мовної самоідентифікації та мовної свідомості особистості) є транслітеровані російські слова, навмисне уведені в контексти негативного змісту, а також засоби графосемантичного виділення акцентованих одиниць (лапки), використані для підсилення негативної авторської оцінки чужомовних одиниць, якими мовці зловживають у побутовому спілкуванні, порівн.: *Та «девушка» завелася. Сергій показав їй посвідчення, що він кіноактор й раптом «девушка» сказала «всё харашо»!* [2, 132]; *Нам звернула увагу якась бабушка – «нельзя»* [2, 26]; *Канєчно! Для вас все буде стіл!* [2, 25]; *Й порівняти це приміщення з іншими, мушу сказати, що воно було ще «доволі приличним»* [2, 16]; *На нього розкричалася касієрка: Уберайте камеру!* [2, 23] *Ніхто в Мюнхені не підготовував ніякого протесту, але, ота «Калінка» вивела нас з рівноваги* [4] та ін. Серед запозиченої з російської мови лексики епізодично спостерігаємо вживання варваризмів, які «змінюють своє ідеологічно-оцінне значення з позитивного на протилежне, негативне, і мають у сучасній українській мові пострадянського періоду активне поширення» [8, 202]. До таких належить відтворена засобами української графіки лексема *сов'єтський*, у якій сконденсовано сутність авторського бачення історичного розвитку та сьогодення України, політичної інертності її народу, порівн.: *Голова німецько-сов'єтського товариства, який сидів на першому ряді, встав, обернувся до публіки й просив її перестати кричати* [4]; *В готелі «Дніпро» ми зустрілися з довголітнім політв'язнем сов'єтських концтаборів Сергієм Бабичем з Житомира* [2, 72]; *Я скоро впізнала совєтську дійсність, яка мене не відстрашувала, хоч було над чим задуматись!* [2, 16]; *Та вже в наступних днях я переконалася, що навіть за сов'єтським звичаєм ми заплатили дуже багато* [2, 21]; *Найбільше до цього спричинився спільний сов'єтсько-американський завод «Хлорвініл», побудований там американцем Арнолдом Гаммером* [2, 45]; *Останній виписав мені запрошення, яке не було прийняте сов'єтськими властями в Австралії* [2, 11] та ін. Неоднакове графічне оформлення слова *совєтський* і *сов'єтський* свідчить про підкреслення його «чужості» в українському мовному ареалі. Наведений спосіб відтворення запозиченого слова-поняття є знаком протиставлення світоглядів *МИ – ВОНИ*, неприйняття авторкою чужого світогляду, поведінки, звичаїв.

Своєрідним градаційно-оцінним вивершенням у розгортанні образу *чужої мови* стають епітетні характеристики, що здійснюють своєрідну її деестетизацію: *Петро завівся з продавчицею, яка говорила по-російському: – Я вашої противної мови не розумію* [2, 22]; *«Петрику, мій дорогий, на кого ти мене покидаєш?» ... а на москальській мові то буде зовсім інше: «Петя, петюшок, на кого ти мня оставіл?»* [4]. Слушною з цього приводу є думка Т. Космеди про те, що «протест проти чужої ідеології, політики, проти поневолення перемикається на протест проти мови носіїв політичної влади, силу якої не сприймає і засуджує народ» [8, 202], порівн.: *Петро завівся з продавчицею, яка говорила по-російському... – От, противна баба, мало того, що москалить, ще і лається* [2, 22]. Наведені рядки щоденника М. Чигрин засвідчують також і антропологічний вимір *свого і чужого*, де другому членові дихотомії «природно притаманний відтінок негативності» [8, 200].

Боротьба за символічне домінування в мові відбувається не лише на рівні міжмовних стосунків (українсько-англійських, українсько-російських тощо), але й між різними регіональними орієнтаціями всередині національної мови. Зазначена ситуація стає об'єктивною умовою, що змінює розуміння, якісне забарвлення *свого і чужого* в свідомості М. Галабурди-Чигрин. Авторка не схвалює «двоподіл між так званими українцями та русинами» [2, 167], як і те, що «приклонники торонтонського професора Павла Маґочого ... проповідують, що «русини» окремий народ» [2, 167], а русинська молодь «не цікавиться Україною, бо вона твердить, що вони «тутешні» або «місцеві». Україна для багатьох не є поняттям «батьківщини» [2, 167] та ін. Природно, отже, що епітет *русинська* апіорі стає одним із семантичних векторів реалізації негативного полюса в опозиції *свій – чужий*, порівн.: *На прийнятті після вистави ми не чулися зовсім «добре». Важко пояснити таке почуття. Можливо, причиною могла бути русинська мова, не зовсім нам зрозуміла. Та я відчула, що «щось бракувало в повітрі» й тому ми довго не затримувалися* [2, 167]. Стан внутрішнього дискомфорту авторки щоденника частково пояснює і те, що «для будь-якого народу поняття «своє» беззастережно відноситься до позитивних і поєднується з найкращими ознаками: *добре, гарне, рідне, улюблене, відоме, знайоме, звичне, захисне. ... «Чуже», навпаки, отождоюється зі словами *недобре, невідоме, загрозливе, погане, незвичне, нерідне* [9, 65]. Отже, *своє і чуже* у свідомості М. Галабурди-Чигрин не є константою – залежно від об'єктивних умов*

змінюються їх розуміння, якісне забарвлення. Як результат – формальні маркери *свого* трансформуються на показники *чужого* або ж навпаки.

Розгляд образу *мова* крізь призму дихотомії *свій – чужий* у щоденнику М. Галабурди-Чигрин дає змогу висновкувати, що він є ключовим для розуміння світогляду авторки, для прочитання втіленої в щоденнику ідеї *мови* як духовного й естетичного коду, через осягнення якого М. Чигрин приходиться до своєї української національної тожсамості. Динамічний контекст іншомовної культури, в якому народилася й живе діаристка, ще виразніше акцентує культуротворчу й націєтворчу функцію її рідної мови.

Список використаних джерел

1. Ажнюк Б. Українська мова в Новому Світі / Б. Ажнюк // «Українська мова» із серії Najnowsze dzieje języków słowiańskich. – Opole : Uniwersytet Opolski, 1999. – s. 239–271.
2. Галабурда-Чигрин М. Україно, моя Україно... / М. Галабурда-Чигрин. – К. : Видання автора Марічки Галабурди-Чигрин, 2000. – 184 с.
3. Галабурда-Чигрин М. Все моє життя обертається навколо України [Електронний ресурс] / М. Галабурда-Чигрин. – Режим доступу : <http://ukrajinciberlinu.wordpress.com/2009/01/01/марічка-галабурда-чигрин/>
4. Галабурда-Чигрин М. Хроніка за Марійкою Галабурдою-Чигрин [Електронний ресурс] / М. Галабурда-Чигрин. – Режим доступу : <http://ukrajinciberlinu.wordpress.com/2009/02/01/мюнхен-український/>
5. Єрмоленко С. Я. Мовно-естетичні знаки української культури / С. Я. Єрмоленко. – К.: Інститут української мови НАН України, 2009. – 352 с.
6. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Либідь, 2001. – 224 с.
7. Кононенко П. П. Україна – мова / П. П. Кононенко // Українознавство: Підручник для вищих навчальних закладів. – К., 2005. – 134-166 с.
8. Космеда Т. А. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки / Т. А. Космеда. – Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. – 350 с.
9. Молчанова І. Зміна ставлення до понять «своє/чуже» в українському суспільстві та поезії з ХІХ ст. по ХХІ ст. / І. Молчанова // Понятійний апарат сучасного літературознавства «своє» й «чуже». – Київ, КДУ ім. Т. Шевченка, 2007. – С. 65-70.
10. Нитченко Дм. Значення нашої мови для нас і ставлення до неї / Д. М. Нитченко // Елементи теорії літератури і стилістики. Друге, доповнене. – Вид-во «Ластівка». – Мельборн, 1979. – С. 90-92.)
11. Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті / М. Павлишин. – К.: Час, 1997. – 445 с.
12. Сюта Г. М. Лінгвосвіт поезії авторів Нью-Йоркської групи : монографія / Г. М. Сюта. – К. : Ін-т української мови НАН України: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 164 с.

Summary. The article deals with lingual parameters of M. Halaburda-Chyhryn's diary. The means of implementing the dichotomy native language – foreign language have been analyzed. The issues of language and national identity have been traced. The features of linguistic behavior and linguistic consciousness of the diarist have been described.

Keywords: diary, emigration, dichotomy native language – foreign language, ethnolinguistic consciousness, national identity.

УДК 811.512.161'373.7

Т.М.Тімкова

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ ЩО ВЕРБАЛІЗУЮТЬ МАКРОКОНЦЕПТ «АТМОСФЕРНІ ЯВИЩА» У ТУРЕЦЬКІЙ МОВІ

Одним з найбільш важливіших етапів при побудові номінативного поля концепту є вивчення фразеологізмів, у складі яких вживається ключове слово-репрезентант, або його синонім. Фразеологізм – семантично пов'язане сполучення слів, яке, на відміну від подібних до нього за формою синтаксичних структур, не виникає в процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значенневих закономірностей поєднання лексем, а відтворюється у вигляді усталеної, неподільної, цілісної конструкції [2].